

66909 - Ақсоми рұза аз нигоҳи ҳукми таклифі

савол

Ақсоми рұза аз нигоҳи ҳукми таклифі кадомжоянд?

Чавоби муфассал

Хамду сано барои Аллоҳ.

Аҳкоми таклифі панчтоанд: Вочиб, ҳаром, мустаҳаб, макрух ва мубоҳ. Ин аҳкоми панчона рұзаро низ фаро мегиранд. Мо ҳама чизеро, ки зери ҳар яке аз ин ҳукмхост, ба таври комил зикр намекунем, балки он чизе ки бароямон мұяссар мешавад, зикр хоҳем кард.

Аввал: Рұзаи вочиб:

1. Рұзаи Рамазон.
2. Қазои рұзаи Рамазон.
3. Рұзаи каффорот (каффорати күштори иштибоҳӣ, каффорати зиҳор, каффорати ҳамбистарӣ дар рӯзи Рамазон ва каффорати қасам).
4. Рұзаи шахси мутаматтеъ дар ҳач агар ҳади наёбад. (Ҳади: Гӯсфанд ё гов ё шутуре, ки ҳочиён дар Макка қурбонӣ менамоянд).

Аллоҳ таъоло фармудааст:

فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمَرَةِ إِلَى الْحَجَّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهُدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَحِিযَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجَّ وَسَبْعَةً إِذَا زَجْعَثُمْ.

Сура бкерға: ۱۹۶

«Пас ҳар кас аз умра баҳраманд гардад, сипас ҳаҷро оғоз намояд, ҳар он чи мұяссар шуд, қурбонӣ кунад. Ва ҳар кас (қурбонӣ) наёбад, се рӯз дар ҳаҷ ва

ҳафт рӯз чун аз ҳаҷ бозгардед, рӯза бигирад». (Сураи Бақара: 196).

5. Рӯзи назр.

Дуввум: Рӯзи мустаҳаб:

1. Рӯзи Ошӯро.
2. Рӯзи Арафа.
3. Рӯзи душанбе ва панҷшанбе ҳар ҳафта.
4. Се рӯз рӯза гирифтан дар ҳар моҳ.
5. Рӯзи шаш рӯзи моҳи Шаввол.
6. Рӯза гирифтани бештари рӯзҳои моҳи Шаъбон.
7. Рӯзи моҳи Мухаррам.
8. Як рӯз рӯза гирифтан ва як рӯз рӯза нагирифтан, ки ин афзалтарин рӯза ба ҳисоб меравад.

Ҳамаи ин гуфтаҳо дар ҳадисҳои ҳасан ва саҳех событ шудаанд, ки ҳамаи онҳо дар сомонаи мо дастрасанд.

Саввум: Рӯзи макрӯҳ:

1. Танҳо дар рӯзи ҷумъа рӯза гирифтан.

Зоро паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармудааст: «**Дар рӯзи ҷумъа рӯза нагиред, магар ин ки як рӯз пеш аз он ва ё як рӯз баъди он ҳам рӯза бигиред».** Ривояти Бухорӣ ва Муслим.

2. Танҳо дар рӯзи шанбе рӯза гирифтан.

Зоро паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармудааст: «**Дар рӯзи шанбе рӯза нагиред, магар ин ки он рӯз ае бошад, ки Аллоҳ ба шумо фарз кардааст, (ба**

монанди рӯзаи Рамазон, назр, каффорат ва қазо). Агар (барои хӯрдан) чизе наёфтед, магар пӯсти дарахти ангур ва шоҳаи дарахт, (пас онро бихӯред ва рӯза нагиред». Тирмизӣ (744) ин ҳадисро ривоят карда, онро ҳасан донистааст. Ҳамчунин Абдуллоҳ (2421) ва Ибни Моча (1726) ин ҳадисро ривоят кардаанд. Албонӣ ин ҳадисро дар китоби "Ирвоу-л-Фалил" (960) саҳех донистааст.

Тирмизӣ гуфтааст: "Маънои макруҳ будани он ин аст, ки мард набояд маҳсус дар рӯзи шанбе рӯза бигирад, зоро яҳуд рӯзи шанберо гиромӣ медоранд". Поёни сухан.

Чаҳорум: Рӯзҳои ҳаром:

1. Рӯза гирифтан дар рӯзи Иди Фитр, иди Қурбон ва рӯзҳои ташриқ, ки он се рӯз пас аз иди Қурбон мебошад.
2. Рӯза гирифтан дар рӯзи шак.

Рӯзи шак сиёми моҳи Шаъбон аст, дар ҳолате, ки барои дидани моҳи нав дар осмон монеае вучуд дошта бошад. Аммо агар осмон соғ бошад, шакку шубҳа бартараф мегардад.

3. Рӯзай зани ҳайзшуда ва нифосдида.

Панҷум: Рӯзай мубоҳ:

Рӯзаест, ки ба яке аз чаҳор қисми дар боло зикршуда дохил нашавад.

Манзур аз мубоҳ будани он дар инҷо ин аст, ки ба рӯза гирифтани он рӯз дастуре ва ё нахье ворид нашудааст, ба монанди рӯза дар рӯзи сешанбе ва ҷорҷарӣ, гарчанде ки рӯзай ноғила дар асл ибодати мустаҳаб ҳам бошад.

Ниг: "Ал-Мавсуъату-л-Фиқҳия" (28/10-19) ва "Ашшарҳу-л-Мумтиъ" (6/457-483).

Аллоҳ дононтар аст.